

INLEIDING.

Bij het verschijnen van den eersten jaargang van het Rotterdamsch Jaarboekje is het niet ongepast met een enkel woord het doel uiteen te zetten, dat redacteur en uitgever zich daarvan hebben voorgesteld.

In Juni 1824 zonden de uitgevers de wed. Locke & Zoon en J. W. van Leenhoff een prospectus in het licht, waarin zij medewerking en steun verzochten voor een «Rotterdamsch letterkundig Tijdschrift, (dat) zoo niet geheel, dan toch grootendeels in den vorm van de Nederlandsche Letteroefening» zou uitgegeven worden. «Waarom toch», vragen de stellers van het prospectus, «zou deze stad, die zich met regt mag beroemen op het bezit van een groot aantal Mannen, in allerlei vakken van geleerdheid en wetenschappen ervaren, minder dan het naburig Amsterdam in staat zijn tot het leveren van een nuttig en onderhoudend Tijdschrift?» Deze woorden karakteriseeren voldoende de bedoeling van de ontworpen uitgave. De onderneming schijnt echter geen steun bij het publiek gevonden te hebben, want het plan werd niet ten uitvoer gebracht.

Vijftien jaren later werd opnieuw in bescheiden vorm beproefd eene zuiver plaatselijke uitgave in het leven te roepen, in den vorm van een «Rotterdamsch Jaarboekje, voor den Jare 1839». Hier was het doel van den uitgever A. Wynands «den gewonen Almanak te vervangen, en

onze Stad van een wel ingerigt, en meer aan het geen men thans van de Drukkers vordert, voldoende Jaarboekje te voorzien». Behalve een kalender en verschillende opgaven, die men in een «gewonen Almanak» aantreft, was het grootste deel van het boekje gevuld door mengelwerk, waarin bijdragen van stadgenooten, in dicht en on dicht, waren opgenomen. Vele stukken hadden betrekking op de geschiedenis van Rotterdam. In den tweeden jaargang werden, ofschoon het mengelwerk omvangrijker was, minder plaatselijke onderwerpen beschreven of bezongen. Wellicht is daaraan de weinige belangstelling bij het publiek toe te schrijven; ook deze uitgave werd niet voortgezet.

Thans wordt in anderen vorm weder eene dergelijke uitgave ondernomen. Hoofddoel zijn thans de plaatselijke geschiedenis en plaatselijke toestanden van Rotterdam. Wanneer men nagaat wat er verschenen is sedert G. van Reyn zijne «Geschiedkundige beschrijving der stad Rotterdam» (1832) schreef en gedeeltelijk uitgaf, dan blijkt het, dat er betrekkelijk zeer weinig over het verleden onzer stad in het licht is verschenen, dat de aandacht verdient. Wel schetsten eenige ingezetenen in een prachtwerk «Rotterdam in zijn voornaamste gebouwen» (1863) en gaf W. N. Peypers onder den titel: «Rotterdam in opkomst, ontwikkeling en bloei» (1863) een aantal historische tafereelen; maar van deze werken is het eerste van te algemeene strekking en het tweede te oppervlakkig bewerkt. De Rotterdamsche Historiebladen van Scheffer en Obreen (1876—80) brachten over enkele punten van onze stadsgeschiedenis nieuw licht, doch moesten door een samenloop van omstandigheden gestaakt worden.

Dit is zeker zeer te betreuren; want al neemt Rotterdam niet zulk eene belangrijke plaats in onze vaderlandsche historie in als menige andere stad in Holland, toch blijft

er nog zeer veel te zeggen over hare geschiedenis, over hare ontwikkeling en haren handel, over hare regenten en bestuurders, over de personen, die zich in eenigen tak van wetenschap of kunst verdienstelijk hebben gemaakt.

Die feiten, die personen moeten nauwkeurig behandeld worden, in kleine opstellen, welke aldus bouwsteen zullen kunnen worden voor eene nieuwe Geschiedenis van Rotterdam.

Het Jaarboekje werd met dit doel in het leven geroepen. Stof is er in overvloed voorhanden, te meer daar wij ons voorstellen in volgende jaargangen ook bijdragen op te nemen over onderwerpen van actueel belang.

Ook aan medewerking zal het ons niet ontbreken, want reeds van vele zijden mochten wij hooggewaardeerde toezeggingen ontvangen.

Aan onze stadgenooten is nu de beslissing overgelaten, of zij genoeg belangstelling in de geschiedenis hunner stad willen toonen om aan deze uitgave een blijvend karakter te verzekeren.

J. H. W. UNGER.

